

Päiväys/Datum

16.12.2021

Dnro/Dnr

TRAFICOM/524162/05.03.160.01/2021

Viite/Referens

KESELY/989/2019

Valtatien 4 parantaminen Kevätlahden liittymän kohdalla, Äänekoski

Hyväksymisesitys

Keski-Suomen ELY-keskus on toimittanut 1.11.2021 päivätyn tiesuunnitelman hyväksymisesityksen suunnitelma-aineistoiheen Liikenne- ja viestintävirastoon.

Tiesuunnitelmalla rakennetaan valtatien 4 keskikaiteelliseksi tieksi (1+1 tie) sekä Kevätlahdentien (mt 16801) ja Mämmentien tasoliittymä muutetaan eritasoliittymäksi erkanemis- ja kiihdytyskaistoineen. Lisäksi tiesuunnitelma sisältää jalan- kulkua- ja pyöräilyväylien, linja-autopysäkkijärjestelyjen sekä meluesteiden ja riista-aidan suunnittelun. Suunnittelujakson pituus on noin 1,1 kilometriä.

Yleissuunnitelma

Hankkeesta ei ole tehty yleissuunnitelmaa, koska hankkeen vaikutukset ovat vähäiset.

Aiemmat suunnitelmat

Tiehallinnon keskushallinto on 18.12.2009 päätöksellään (27/2006/30/35) hyväksynyt **Valtatien 4 ohituskaistojen parantaminen, Äänekoski** nimisen tiesuunnitelman.

Hyväksymispäätös korvaa Tiehallinnon keskushallinnon 18.12.2009 päätöksellään (27/2006/30/35) hyväksymän **Valtatien 4 ohituskaistojen parantaminen Äänekoski** nimisen tiesuunnitelman seuraavasti:

- Valtatien 4 yksityistieliittymä Y paalulla 5985 oikea
- Valtatien 4 yksityistieliittymä ja korvaavat järjestelyt paalulla 5990 vasen
- Yksityistie Y2 (maantien 16801 liittymä paalulla 50 oikea) paaluvälillä 0-420
- Laskuoja yksityistien Y2 paalulla 105 vasen

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy 14.5.2021 päivätyn ja 21.9.2021 sekä 15.12.2021 muutetun tiesuunnitelman seuraavasti:

Maantiet

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Liikennetekniset mitat	Päällyste	Huom. / piirustus
Valtatie 4				
Vt4 10930 - 11400	0,470	Kokonaisleveys 10,5 m Ajoina 7,5 m Ajokaistoja 1 + 1 Sisältää poikkileikkauksen muutososuuden	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1 4T-1, 5T-1
Vt4 11400 - 12010	0,610	Kokonaisleveys 12,5 m Ajoinat 2 x 3,75 m Ajokaistoja 1 + 1 Ajoinatojen väli 2,0 m, keski-kaide	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1 4T-1, 5T-1
Valtatien 4 eritasoliittymät				
E1 Kevätlahden eritasoliittymä				
M1a, 0 - 52 M1b		Kokonaisleveys 6,5 m Ajoina 4,5 m Ajokaistoja 1	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-2 5T-2
M1a, 52 - 100 M1b		Kokonaisleveys 10,0 m Ajoina 7,0 m Ajokaistoja 2	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1
M3a, 0 - 95 M3b		Kokonaisleveys 6,5 m Ajoina 4,5 m Ajokaistoja 1	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-2 5T-2
M3a, 95 - 211 M3b		Kokonaisleveys 10,0 m Ajoina 7,0 m Ajokaistoja 2	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1
Valtatiehen 4 kuuluvana jalkakäytävät ja pyörätiet				
J1 3 - 429	0,426	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen vasemmalla	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1 4T-4, 5T-3
J3 1 - 114	0,113	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1 4T-4, 5T-3 Pysäkkiyhteys
J4 1 - 120	0,119	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen vasemmalla	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1 4T-4, 5T-3 Pysäkkiyhteys
Maantie 16801 Kevätlahti				
M1 52 - 120	0,068	Kokonaisleveys 10,0 m Ajoina 7,0 m Ajokaistoja 1 + 1	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-2 5T-2
M1 120 - 190	0,070	Kokonaisleveys 8,0 m Ajoina 7,0 m Ajokaistoja 1 + 1	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-2 5T-2
Maantiehen 16801 kuuluvana jalkakäytävä ja pyörätie				
J6 4 - 27	0,023	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen vasemmalla	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1 4T-4, 5T-3 Pysäkkiyhteys

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Liikennetekniset mitat	Päällyste	Huom. / piirustus
Maantie M3				
M3 211 - 260	0,049	Kokonaisleveys 10,0 m Ajoina 7,0 m Ajokaistoja 1 + 1	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-2 5T-2
M3 260 - 450	0,190	Kokonaisleveys 8,0 m Ajoina 7,0 m Ajokaistoja 1 + 1	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-2 5T-2
Maantiehen M3 kuuluvana jalkakäytävä ja pyörätie				
J2 0 - 134	0,134	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-4, 5T-3
Maantiehen M3 kuuluvana jalkakäytävä ja pyörätie				
J5 0 - 54	0,054	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1 4T-4, 5T-3 Pysäkkiyhteys
Maantie M2				
M2 3 - 311	0,308	Kokonaisleveys 8,0 m Ajoina 7,0 m (8,6 m) Ajokaistoja 1 + 1	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-3 5T-2
Maantiehen M2 kuuluvana jalkakäytävä ja pyörätie				
J2 135 - 470	0,335	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kesto-päällyste	Piirustus 3T-1, 4T-3 5T-2

Valtatien 4 erkanemis- ja liittymiskaistat, maanteiden liittymäalueet, pyörä-pysäköintialueet ja pysäkkijärjestelyt suunnitelmakartan 3T-1 mukaisesti.

Valtatien 4 ja muiden maanteiden sekä jalkakäytävien ja pyöräteiden liikennetekniset poikkileikkaukset piirustusten 4T-1...4 mukaisesti.

Valtatien 4 ja muiden maanteiden sekä jalkakäytävien ja pyöräteiden korkeus-asema pituusleikkausten 5T-1...3 mukaisesti

Maantien 4 riista-aita paaluvälillä 11200 - 12010 oikea ja vasen piirustuksen 3T-1 mukaisesti.

Tiealue

Tiealueet suunnitelmakartan 3T-1 mukaisesti.

Vesistöpenkereellä tiealue ulotetaan vedenalaisen pengerluiskan alareunaan.

Tieturvallisuusarviointi

Valtatie 4 kuuluu TEN-T -ydinverkkoon. Tiesuunnitelmaa laadittaessa on tehty liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 43 e §:n mukainen tieturvallisuusarviointi.

Arvioinnissa todettiin kaksi A tason puutetta, joista toisen johdosta suunnitelmaa muutettiin. Lisäksi todettiin neljä B tason puutetta, joista kolmen johdosta suunnitelmaa muutettiin.

Seuraavien kahden havainnon osalta suunnitelmaa ei muutettu.

A2: valtatien linja-autopysäkit on sijoitettu ramppien erkanemis- ja liittymiskais-toille.

Liittymisrampilta tulevan ajoneuvon kuljettajan huomio kiinnittyy päätien takaa-päin tulevaan liikenteeseen, jolloin pysäkillä hidastava tai pysäkiltä lähtevä ajo-neuvo voi tulla yllätyksenä. Erkanemiskaistalta päätielle liittyvän ajoneuvo on yl-lättävä päätien liikenteelle. Linja-autopysäkiltä lähtevän ajoneuvon kiihdyttäminen päätien nopeuteen erkanemiskaistalla hidastavan ajoneuvon takana ei kaikissa liikennetilanteissa onnistu vaan ajoneuvon liittyminen päätielle vaikeutuu/estyy.

Keski-Suomen ELY-keskus on todennut, että suunnitelmassa esitetyt pysäkit ovat Väyläviraston linja-autopysäkkien suunnitteluohjeiden mukaiset; ne sijaitsevat ramppilla pysäkkilevennyksessä ja ne sisältävät ohjeiden mukaisesti hidastus- ja kiihdytyskaistat. Mikäli pysäkit siirrettäisiin erkanemis- ja liittymiskaistoilta valta-tien peruspoikkileikkauksen ajokaistojen yhteyteen, olisivat pysäkkien hidastus- ja kiihdytyskaistapituudet vastaavan pituiset, joten liittyminen päätielle ei olisi sen helpompaa. Ramppien liikennemäärä sekä pysäkkien käyttäjämäärät ovat varsin vähäiset, jolloin aiheutuva häiriökin on vähäinen. Näin ollen pysäkillä pysähtyvän tai siltä lähtevän linja-auton häiriövaikutus valtatien 4 liikenteeseen tai rampeille on vähäinen. Ramppien liikennemäärät ovat niin kohtuulliset, että erkanemiskais-talla sijaitsevalta linja-autopysäkiltä takaisin valtatielle lähtevä linja-auto pystyy ilman merkittävää viivytystä odottamaan ajankohdan, jolloin erkanemiskaista on täysin vapaa. Pysäkkien siirtäminen kauemmas pohjoiseen erillisiksi pysäkeiksi tarkoittaisi, että pysäkit siirtyisivät merkittävästi kauemmas alueen pääasiallisesta asutuksesta, joka sijoittuu Mämmentien ja Kevätlahdentien läheisyyteen.

B2: jalankulku- ja pyöräilyväylän J6 päättyminen linja-autopysäkin lähtöviistee-seen.

Turvallisuusriskinä pyörätietä linja-autopysäkin suuntaan tuleva polkupyöräilijän ja pysäkiltä samaan aikaan lähtevä linja-auton yhteentörmäys tai pyörätielle linja-auton takaa tulevan pyöräilijän ja linja-autopysäkiltä lähtevän linja-auton yhteen-törmäys. Kehitysehdotuksena on jalankulku- ja pyöräilyväylän päättäminen yksi-tyistien Y2 liittymään.

Keski-Suomen ELY-keskus on todennut, että jalankulkuväylä (ja pyöräilyväylä) on tarkoitus olla yhteys linja-autopysäkillä eli väylä merkitään liikennemerkein jalka-käytäväksi.

Väylän jatkaminen yksityistien Y2 liittymään ei onnistu tilanpuutteen takia. Py-säkki on erittäin vähäliikenteinen eikä suunnitteluajana ole ainuttakaan pysäkkiä hyödyntävää vakiovuoroa. Koulukyydityksen voi tarvittaessa ohjeistaa käyttä-mään Liimattalantien ja valtatien pysäkkejä pohjoisen suuntaan.

Maantien ulkopuoliset maankäyttörajoitukset

Suoja-alue ulotetaan valtatiellä 30 metrin ja muilla maanteilla 20 metrin etäisyy-delle ajoradan keskilinjasta.

Maanteiden näkemäalueet piirustuksen 3T-1 mukaisesti.

Meluntorjuntatoimenpiteet

Toimenpiteiden tyyppi, esteiden sijainti ja korkeudet suunnitelmakarttojen, liikenneteknisten poikkileikkausten sekä meluesteiden periaatekuvien mukaisesti kohteittain:

Tie ja toimenpide	Esteen tunnus	Esteen sijainti Tien paaluväli, vas. / oik.	Korkeus tien pinnasta / maan pinnasta / tasausviivasta	Huom. / piirustus
<u>Valtatie 4</u>				
Melukaide	Me1	10930 - 11290 oik.	Tp +1,6 m	3T-1
Melukaide	Me2	10930 - 11220 vas.	Tp +1,6 m	3T-1
Meluvalli	Me3	11250 - 11490 oik.	Tsv +3 +5 m	3T-1
Meluseinä	Me4	11490 - 11541 oik.	Tsv +4 m	3T-1 ja 7T-3
Meluvalli	Me6	11235 - 11335 vas.	Tsv +3 m	3T-1
Meluvalli	Me7	11400 - 11545 vas.	Tsv +3 m	3T-1
Meluvalli	Me9	11745 - 12010 vas.	Tsv +3 m	3T-1
<u>M3a</u>				
Meluvalli	Me5	35 - 125 oik.	M3a tsv +4-3 m	3T-1
<u>M1b</u>				
Meluvalli	Me7	4 - 100 vas.	Vt4 Tsv +3 m	3T-1
Maantie M2				
Meluvalli	Me8	220 - 285 oik.	VT4 Tsv +3 m	3T-1

Maantien 4 yksityisteiden liittymät ja maatalousliittymät

Valtatie 4 kuuluu 1.1.2019 alkaen valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon (palvelutasoluokka I). Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaan runkoverkkoon kuuluvalla maantielle pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelma. Erityisestä syystä ELY-keskus voi myöntää runkoverkkoon kuuluvalla maantielle liittymäluvan. Päätöksellä kielletään liittämästä valtatie 4 eritasoliittymän E1 rampeille M1 a/b ja M3a/b muita kuin alla olevan luettelon mukaisia yksityisten teiden liittymiä ja maatalousliittymiä.

Liittymän sijainti tie	paalu		Liittymän ja yksityisen tien tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	Huom. / Piirustus
		oik. / vas.				
M3a/b	140	oik.	Y1	210	PI 4-30 7,0 Kestopäällyste PI 30-210 6,0 m Sora	3T-1

Muiden maanteiden yksityisten teiden liittymät

Liittymän sijainti tie	paalu	oik. / vas.	Liittymän ja yksityisen tien			Huom. / Piirustus
			tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	
M1	172	vas.	Y2	14	4,5 Sora	3T-1
M2	60	vas.	Y5	42	5,5 Sora	3T-1
M2	210	oik.	Y3	446	5,5 Sora	3T-1
M3	440	oik.	Y4	77	4,5 Sora	3T-1
M3	379	vas.	Y6	98	4,5 Sora	3T-1

Päätös ei koske maatalousliittymiä. Maatalousliittymät on merkitty suunnitelmaan ohjeellisina ja niiden tekemisestä ja paikoista tulee sopia elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa erikseen.

Uusien liittymien tekemiseen tarvitaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Sama koskee myös vain maatalousliittymän muuttamista yksityisen tien liittymäksi.

Yksityistiet, joilla ei ole liittymää suoraan maantiehen

Liittymän ja yksityisen tien			Pituus [m]	Leveys [m]	Päällyste	Huom. / Piirustus
Tunnus	Sijainti	oik. / vas.				
Y101	Y1 pl 145	oik.	58	5,5	Sora	3T-1
Y1011	Y101 pl 89	oik.	13	5,5	Sora	3T-1
Y301	Y3 pl 375	oik.	217	4,5	Sora	3T-1
Y302a ja b	Y3 pl 410	vas.	108 (27+81)	4,5	Sora	3T-1

Maanteiltä katkaistavat yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä niiden korvaavat yhteydet

Katkaistava liittymä	Korvaava yhteys maan- tieltä kiinteistölle	Huom. / Piirustus
Vt 4 pl. 11975 oik	M1a-M2-M3-Y4 tai M3a-M3-Y4	3T-1
Vt 4 pl. 11975 vas	M1a – M2 – Y3 –Y301 tai M3a-M2-Y3 –Y301	3T-1

Yksityisteiden liittymiä ja maatalousliittymiä koskevat muut asiat

Päätöksellä perustetaan tarvittavat oikeudet ennestään oleviin yksityisiin teihin tai maanteinä lakkautettuihin tai lakkaaviin teihin tai tieosiin.

Valtio rakentaa liittymät ja yksityiset tiet sekä katkaisee päätöksen vastaiset liittymät kustannuksellaan. Liittymät katkaistaan, kun korvaavat yhteydet on järjestetty.

Laskuoja-alueet laskuojia tai laskujohtoja varten

Laskuoja tai laskujohto	Huom. / Piirustus
Laskuoja 1	3T -1

Laskuoja-alueisiin perustetaan oikeus piirustuksen 3T-1 mukaisesti.

Rakentamisen ajaksi perustettavat oikeudet

Perustetaan oikeus alueen yksityisten teiden käyttöön ja rakentamiseen piirustuksen 3T-1 mukaisesti.

Rakentamisen ajaksi varataan kiertotien tekemistä varten alue piirustuksen 3T-1 kiertotievarausmerkintöjen mukaisesti.

Sillat

Maasillat suunnitelmakarttojen, pituusleikkausten ja alla olevan taulukon sekä ympäristöpiirustuksen 7T-2.1 mukaisesti.

Sillan tunnus ja nimi	Sijainti	Tyyppi	Hyö- tyle- veys [m]	Vapaa alikulku- korkeus [m]	Huom. / Piirustus
S1 Kevätlahden risteyssilta	Vt 4	Ulokepalkki- silta, 3-aukkoinen	20,0	5,0	3T-1 7.2T-S1

Haltuunotto

Tiesuunnitelmassa osoitetut tiealueet ja muut tienpitäjän käyttöön osoitetut alueet sekä perustettavat oikeudet otetaan tienpitäjän haltuun maantietoimituksessa pidettävässä haltuunottokatselmuksessa. Haltuunotto antaa tienpitäjälle säädetyt oikeudet käyttää alueita ja oikeuksia tiesuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

Päätöksen informatiivinen osa

Kustannukset

Hankkeen rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 6,787 miljoona euroa (maku-ind. 101,8 (2015=100). Johtojen ja laitteiden omistajien kustannuksiksi on arvioitu 84 000 euroa.

Kaavoitus

Tiesuunnitelman alueella on voimassa maakuntavaltuuston 1.12.2017 hyväksymä Keski-Suomen maakuntakaava.

Tiesuunnitelman alueella on voimassa Äänekosken kaupunginvaltuuston 21.6.2010 hyväksymä Mämmen osayleiskaava sekä 27.9.2021 hyväksytty Mämmen osayleiskaavan muutos vt 4:n ympäristössä.

Tiesuunnitelman alueella ei ole asemakaavaa.

Tiesuunnitelma on voimassa olevien oikeusvaikutteisten kaavojen mukainen.

Suunnitelmaa koskevat kaavat ovat tiesuunnitelman osassa A1.7.

Laaditut selvitykset

Liikenteellisen, taloudellisten ja rakentamisen aikaisten vaikutusten lisäksi on selvitetty mm. ympäristöllisiä vaikutuksia tiesuunnitelman laatimisen aikana. Suunnitelman vaikutukset on kuvattu suunnitelmaselostuksen luvussa 4.

Suunnittelun yhteydessä on selvitetty hankkeen meluvaikutukset. Laadittu melu-selvitys on tiesuunnitelman osassa C.

Suunnitteluperusteet ja hankearviointi

Suunnitelmasta on laadittu Väyläviraston hyväksymät suunnitteluperusteet, joiden mukaisesti suunnitelma on laadittu. Suunnitelmasta ei ole laadittu hankearviointia.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja alueellinen liikennejärjestelmäsuunnittelu

Suunnitelma tukee useita valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita. Erityisesti suunnitelma vastaa saavutettavuustavoitteeseen kehittämällä elinkeinoelämän ja työssäkäynnin kannalta merkittävää yhteyttä valtakunnallisesti sekä maakuntakeskusten välillä, suunnitelma parantaa myös tieliikenteen turvallisuutta ja liikenneverkon palvelutasoa elinkeinoelämän ja työssäkäynnin tarpeisiin. Kestävyystavoitteista suunnitelma tukee kasvihuonepäästöjen vähenemistä parantamalla sujuvuutta liittymäalueella sekä tukemalla joukkoliikenteen ja kävelyn ja pyöräilyn hyödynnettävyyttä paremmilla yhteyksillä. Tehokkuustavoitteen mukaisesti suunnitelmassa nykyinen liikenneverkko hyödynnetään mahdollisimman hyvin.

Alueellisessa Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa asetettu saavutettavuuden ja elinvoiman parantamisen toimintalinja tähtää valtakunnantason infrastruktuurin varmistamiseen, johon tiesuunnitelma vastaa. Suunnitelma tukee myös liikennejärjestelmän turvallisuuden ja toimintavarmuuden parantamisen toimintalinjan tavoitteita, joita ovat päätieverkon turvallisuuden parantaminen, erityisesti vaarallisten liittymien poistaminen sekä ohitusturvallisuuden parantaminen. Parannetut jalankulku- ja pyöräily-yhteydet vastaavat päästöttömän ja kestävän liikkumisen toimintalinjan tavoitteisiin siitä, että kävely ja pyöräily ovat osa matkaketjua ja niiden sujuvuus ja turvallisuus on varmistettu osana liikennejärjestelmän kehittämistä.

Tiesuunnitelmasta tiedottaminen, lausunnot ja muistutukset

Suunnitelman laatimisen käynnistämisestä ja tutkimusoikeudesta on kuulutettu lehti-ilmoituksella sanomalehti Keskisuomalaisessa 30.9.2018.

Suunnitelmaa laadittaessa on kunnalle, kiinteistönomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiassa. Lisäksi suunnitelman vaikutusalueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille on lähetetty kirjallinen ilmoitus suunnitelman nähtäväksi asettamisesta.

Suunnitelman laatimisen aikana on pidetty ensimmäinen yleisötilaisuus 27.11.2018 SEO Mämmensalmella. Tilaisuudesta on ilmoitettu sanomalehti Keskisuomalaisessa 14.11.2018.

Suunnitelman nähtävilläolosta on kuulutettu Äänekosken kaupungin ilmoitustaululla sekä kaupungin virallisena tiedostuskanavana käyttämässä sanomalehti Pikku-kaupunkilaisessa 6.5.2019. Suunnitelma-aineisto on ollut ensimmäisen kerran yleisesti nähtävillä 6.5.2019-6.6.2019 Äänekosken kaupungintalolla. Nähtävilläolosta on tiedotettu kirjeitse ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia. Lisäksi niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu tilaisuus muistutuksen tekemiseen. Ensimmäisestä suunnitelmaversiosta saatiin Äänekosken kaupungin, Keski-Suomen liiton, Mämmen tienhoitokunnan,

Keski-Suomen museon sekä ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen lausunnot. Suunnitelmasta ei jätetty muistutuksia.

Suunnitelman ensimmäisen nähtävillä olon jälkeen suunnitelmalle on laadittu uudet suunnitteluperusteet ja suunnitelmaa on muutettu hyvin merkittävästi.

Suunnitelmaa on esitelty uudelleen yleisötilaisuudessa 8.4.2021, joka pidettiin Teams-verkkokokouksena. Yleisötilaisuudesta on ilmoitettu muun muassa ELY-keskuksen, Väyläviraston ja kaupungin tietoverkossa sekä lehti-ilmoituksella Keski-suomalaisessa ja Pikkukaupunkilaisessa.

Myös Äänekosken kaupunki ja Väylävirasto ovat ilmoittaneet suunnitelman laatimiseen liittyvistä kuulutuksista ja yleisötilaisuuksista omissa tietoverkoissaan.

Kuulutus muutetun suunnitelman nähtävilläolosta on julkaistu Keski-Suomen ELY-keskuksen tietoverkossa 15.6.2021. Tiesuunnitelma-aineisto on ollut nähtävänä ELY-keskuksen tietoverkossa 15.6.-15.7.2021. ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan kuulutus tiesuunnitelman nähtävilläolosta on lisäksi julkaistu lehti-ilmoituksella Keski-suomalaisessa ja Pikkukaupunkilaisessa.

ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan myös Äänekosken kaupunki ja Väylävirasto ovat ilmoittaneet suunnitelman laatimiseen liittyvistä kuulutuksista ja yleisötilaisuuksista omissa tietoverkoissaan.

Suunnitelmasta on saatu **Äänekosken kaupungin, Keski-Suomen liiton, Keski-Suomen maakuntamuseon ja ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen** lausunnot.

ELY-keskus on ilmoittanut, että tiesuunnitelmassa on otettu huomioon tienpitäjänä toimivan **Väyläviraston suunnittelun ohjauksen** näkemykset suunnittelu-prosessiin ja tiesuunnitelman sisältöön.

Muistutukset

Suunnitelmasta on tehty yksi muistutus suunnitelman nähtävänä olon jälkeen Äänekosken kaupungin alueella.

Perikunnan asiamies (Valtatien 4 paaluväli 11440 - 11550 oik, kiinteistönumero 992-402-10-82) on vaatinut, että

- Koska tiealue laajenee kiinteistön alueelle, lunastuksen yhteydessä tai rakennustöiden valmistuttua, uudet rajapyykit tulee asettaa tiealueen rajalle. Kiinteistön omistajalle tulee toimittaa kirjallisesti kiinteistön 992-402-10-82 uusi pinta-ala lunastuksen jälkeen. En näe mistään noista esillä olevista kuvista, missä kiinteistön uusi raja tulee kulkemaan.
- Maavalleja tehdessä rakennuksen ympäristössä pitää huolehtia, ettei valumisedet ohjaudu rakennuksen suuntaan. Eli tarvittaessa on maavallin reunaan tehtävä laskuoja, joka ohjaa vedet pois rakennuksesta.
- Kiinteistöllä on kaksi kaivoa, josta vanha kuivui, kun nykyinen kevyen liikenteen alikulku tehtiin. Rakentajan tulee tarkastaa, että uudemman kaivon vedenpinta säilyy, kun kiinteistön lähellä tehdään kaivutöitä. Uuden kaivon vedenpinta 15.7. mittauksessa 3,5 metriä.

Äänekosken kaupunki on ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa muistutukseen.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- Nähtävillä olleessa tiesuunnitelmakartassa on esitetty tuleva tiealueen raja. Tiealueen haltuunotto, lopullisen tiealueen merkitseminen pyykeillä sekä kiinteistön uusi pinta-ala tehdään osana hankkeen tietoitumista.
- Maavalleja (meluvalleja) rakennettaessa menetellään muistutuksen mukaisesti eli huolehditaan, ettei valumisvedet ohjaudu asuinrakennuksen suuntaan.
- Nykyisen kaivon osalta menetellään muistutuksen mukaisesti.

Lausunnot

Äänekosken kaupunki on ilmoittanut, että

- Äänekosken kaupunki on antanut tiesuunnitelmasta aikaisemman lausuntonsa 17.6.2019. Tiesuunnitelmien laatimista on tämän jälkeen jatkettu ja muutettu nyt lausuttavana olevan aineiston mukaiseksi.
- Tiesuunnitelman mukainen ratkaisu parantaa merkittävästi Kevätlahden liittymän turvallisuutta ja sujuvoittaa liittymistä valtatie liikennevirtaan tai erkanemista valtatie liikennevirrasta. Tiesuunnitelmassa tulee varmistaa, että kevyen liikenteen reitti Kevätlahden eritasoliittymästä Liimattalaan on tulevaisuudessa mahdollista järjestää uuden maantieyhteyden M3 varteen (tuleva Liimattalantie).
- Kaupunki on tehnyt seuraavia vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteitä tiesuunnitelman osalta: julkaissut tietoverkossaan (sähköinen ilmoitustaulu) 20.1.2021 Keski-Suomen ELY-keskuksen laatiman, tiesuunnitelman suunnittelun ja maastotöiden aloittamista koskevan kuulutuksen, julkaissut tietoverkossaan (sähköinen ilmoitustaulu) 29.3.2021 ilmoituksen ja 1.4.2021 päivätyn ilmoituksen ELY-keskuksen 8.4.2021 järjestämästä yleisötilaisuudesta sekä julkaissut 15.6.2021 tietoverkossaan (sähköinen ilmoitustaulu) kuulutuksen toimivaltaisen viranomaisen kuulutuksesta, joka koski tiesuunnitelman nähtäville asettamista.
- Kaupunki katsoo, että nähtäville asetetussa tiesuunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen kaupungin alueella. Kaupunki kuitenkin tuo kantanaan esille, että tiesuunnitelmassa ei ole esitetty eritasoliittymän läheisyyteen henkilöautoille sopivaa liityntäpysäköintialuetta, minkä kaupunki toi esille edellisessä lausunnossaan. Joukkoliikenteen osalta hankkeen suunnittelussa esitetään, että suunnittelualue tukeutuu solmupisteinä toimivien Äänekosken eritasoliittymän luona olevaan ja Konginkankaan tienhaaraan toteutettavaan liittytäpysäköintipaikkoihin.
- Tiesuunnitelma-alueella on voimassa Äänekosken kaupunginvaltuuston 21.6.2010 hyväksymä Mämmen osayleiskaava. Valtatie 4 alittavat kevyen liikenteen järjestelyt ovat yleispiirteisessä osayleiskaavassa osoitettu tiesuunnitelman mukaisella tavalla, mutta maanteiden eritasoliittymää ei ole kaavassa osoitettu. Lisäksi kaavassa ei ole esitetty Kevätlahdentien liittymästä pohjoiseen suuntautuvaa uutta rinnakkaistieyhteyttä valtatie itäpuolelle. Tiesuunnitelmassa esitetty ratkaisu on voimassa olevassa osayleiskaavassa esitettyä liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyä turvallisempi. Suunnitelmien yhdenmukaistamiseksi kaupunki on käynnistänyt osayleiskaavan muutoksen valmistelun. Kaavahanke kulkee nimellä *Mämmen osayleiskaavan muutos VT4:n ympäristössä*. Ehdotus osayleiskaavan muutoksesta on ollut nähtävillä 30.6.-30.7.2021 välisen ajan. Kaavaehdotuskartta ja -määräykset ovat lausunnon liitteenä. Nähtävillä ollut kaavaehdotus on yhdenmukainen lausunnolla olevan tiesuunnitelman kanssa.
- Tiesuunnitelmalla on vaikutusta alueen maankäytön mahdollisuuksiin. Tiesuunnitelman mukainen toteutus vaikeuttaa eritasoliittymän lounaissektoriin voimassa olevassa osayleiskaavassa esitetyn palvelujen ja hallinnon alueen (P) toteuttamista. Maa-alue on yksityisessä omistuksessa. Tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä tehdyn tarkastelun perusteella yksityistien liittymää ei

voida osoittaa lähelle eritasoliittymää. Näin ollen kaavassa olevalle palvelujen ja hallinnon alueelle tai muulle rakentamisen alueelle ei ole mahdollista esittää suoraa liittymää Kevätlahdentien kautta. Lisäksi tiesuunnitelman toteuttamiseksi tarvitaan P-alueesta osa tiealueeksi.

- Alueella ei ole hyväksyttyjä tai laadittavana olevia asemakaavoja
- Kaupungilla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, melusteisiin tai muihin merkittäviin rakenteisiin. Tiesuunnitelmassa esitetyt melusteratkaisut kokonaisuudessaan parantavat rakennetun asuinrakennuskannan asumisviihtyvyyttä. Kaupungilla ei ole myöskään huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin kaava-alueen ulkopuolisiin maanteiden rakentamisen ajaksi varattaviin sijoitusalueisiin ja niiden tieyhteyksiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisteiden tekemiseen tai käyttöön. Viitoituksen osalta opastintauluihin 4 ja 5 tulee lisätä *Liimattala* ja *Mämmenkylä* -merkintöjen lisäksi myös *Kevätlahti*.
- Kaupunki sitoutuu huolehtimaan hyötyjätteen aluekeräyspistettä varten osoitetun alueen (Y5) ylläpidosta ja hoidosta. Äänekosken kaupungin alueella jätehuollon palvelutehtäviä hoitaa alueellinen jäteyhtiö (Sammakkokangas Oy).
- Aikaisempien vastaavien käytäntöjen mukaisesti kaupunki luovuttaa omistamansa maa-alueet maantien tekemiseen korvauksetta.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- Tiesuunnitelmaratkaisu ei estä uuden jalankulku- ja pyöräilyn yhteyden rakentamista Kevätlahden eritasoliittymästä Liimattalaan uuden maantien M3 yhteyteen, mikäli liikennemäärät jossain vaiheessa sitä edellyttävät. Väylän tarpeen tultua ajankohtaiseksi, tulee sen rakentamiseksi laatia tiesuunnitelma.
- Kevätlahden eritasoliittymään on suunniteltu molempien pysäkkien läheisyyteen pyöräpysäköintialueet. Suunnitteluperusteena on ollut, että autojen liityntäpysäköintialueet keskitetään ns. tärkeimpiin eritasoliittymiin. Valtatiellä 4 joukkoliikenteen solmupisteenä toimivaan Äänekosken eritasoliittymään on rakennettu autojen liityntäpysäköintimahdollisuus ja etäisyys kevätlahdentien liittymään on noin 5 km.
- Tiesuunnitelmaratkaisun kanssa yhdenmukainen *Mämmen osayleiskaavan muutos VT4:n ympäristössä* on hyväksytty Äänekosken kaupunginvaltuustossa 27.9.2021. Kaavasta on poistettu palvelujen ja hallinnon alue (P) ja alue on muutettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).
- Opastustauluihin lisätään alueena Kevätlahti.

Keski-Suomen liitto on ilmoittanut, että

- Keski-Suomen liitto toteaa, että tiesuunnitelmassa on huomioitu lainvoimaisen maakuntakaavan tavoitteet valtatie 4 kehittämiseen liittyen. Hankkeen toteutuessa paranee erityisesti valtatieosuuden turvallisuus sekä liikenteen sujuvuus ja välityskyky.
- Eritasoliittymän rakentamisen myötä mahdollistetaan sujuvammat yhteydet niin valtakunnalliselle kuin seudulliselle tavara- ja henkilöliikenteelle.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa Keski-Suomen liiton lausuntoon.

Keski-Suomen Museo on ilmoittanut, että

- Tuleva eritasoliittymä sijoittuu pääosin rakentamattomalle alueelle ja rinnakkaistiestä myötäilee hyvin rakentuneita kohtia. Eritasoliittymäsuunnitelmat eivät vaikuta heikentävästi rakennettuun kulttuuriympäristöön. Alueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä.
- Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa tiesuunnitelmaan rakennetun kulttuuriympäristön eikä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa Keski-Suomen museon lausuntoon.

Keski-Suomen elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, että

- Mämmen kohdalle sijoittuvan yleiskaavan muutos on myös vireillä ja siinä yhteensovitetaan alueidenkäyttö ja tiesuunnitelma. Alueidenkäytön osalta ei ole näin ollen huomautettavaa.
- Tiesuunnitelmaselostuksessa (14.5.2021) todetaan, että tiesuunnitelman valmistumisen jälkeen on selvitetty mahdollisuuksia rakentaa keinotekoisia hyppypuita, jolla edesautetaan liito-oravien liikkuminen valtatie molemmin puolin. Y-vastuualue pitää tätä erittäin kannatettavana ja katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä tulisi etsiä niitä ratkaisuja, joilla kulkuyhteys voidaan parhaiten osoittaa
- Hankkeen hulevedet johdetaan valtatie sivuojia pitkin viivästysaltaiden kautta Keiteleeseen. Y-vastuualue pitää tätä hyvänä paitsi haitta-aineiden pääsyn estämiseksi vesistöön onnettomuustilanteissa, myös muutoin tiealueelta yleisesti vesistöön joutuvien haitta-aineiden pidätyksessä. Myös maa-massojen sijoittelussa on syytä huomioida vesistön ja alueella kulkevien purojen läheisyys. Suunnittelualueita sivuavan Vähälän (0999211) I-luokan pohjavesialueen sijainti tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.
- Y-vastuualue muistuttaa, että maansiirtotöissä tulee ottaa huomioon, ettei haitalliseksi säädettyjen vieraslajien siemenpankit pääse leviämään uusille alueille. Maisemoinnissa tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää muualta tuotua pintamaata ja sitä kautta vieraslajien (kuten lupiini) levittämistä ympäristöön.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- Tiesuunnitelman luontoselvityksen pohjalta on jatkettu liito-oravan ylitysmahdollisuuksien parantamisen suunnittelua. Tiesuunnitelmaan on lisätty Kevätlahden liittymän eteläpuolelle tarkoitetut keinotekoiset hyppypuut.
- Hankkeen hulevedet johdetaan valtatie sivuojia pitkin viivästysaltaiden kautta Keiteleeseen, joiden arvioidaan vähentävän purojen kiitoainekuormitusta. Rakentamisen aikaiset haitat vesistöihin minimoidaan esim. tekemällä tarvittaessa työnaikaisia viivästysaltaita tai patorakenteita ennen hulevesien johtamista alueen puroihin.
- Vähälän (0999211) I-luokan pohjavesialueen sijainti huomioidaan hankkeen jatkosuunnittelussa.

Sovelletut säännökset

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005) 5, 10, 13, 15 h, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 37, 39, 40, 43 e, 44, 45, 46, 56 a, 99, 105, 106, 107 §
 Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 27 § sellaisena kun se on ennen lain (1501/2019) muutosta
 Maantieasetus (924/2005) 3 §
 Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta (933/2018) 2, 4 §

Tiedoksi antaminen

Päätös annetaan tiedoksi kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 103 §:n mukaisesti sekä tämän lisäksi ilmoitetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 104 §:n mukaisesti muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa. Samanaikaisesti lähetetään tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä ilmoitus myös liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 104 §:n edellyttämille viranomaisille.

Muutoksenhaku ja sen rajoitukset

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään.

Päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta siltä osin kuin tien sijainti ja tekniset ratkaisut on jo hyväksytty lainvoimaisesti oikeusvaikutteisessa kaavassa tai lainvoimaisessa yleissuunnitelmassa.

Päätöksen täytäntöönpano

Hyväksymispäätös on täytäntöön pantavissa valituksista huolimatta, ellei valitusta käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Päätöksen täytäntöönpanoa edellyttämiin toimiin voidaan ryhtyä, kun hyväksymispäätös on annettu yleisesti tiedoksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 103 §:n mukaisesti.

Päätöksen voimassaolo

Päätös tiesuunnitelman hyväksymisestä raukeaa, jos tietyötä ei ole osaksikaan aloitettu ennen kuin neljä vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona tiesuunnitelma on saanut lainvoiman. Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta pidentää määräaikaa enintään neljällä vuodella ja tämän jälkeen erityisistä syistä vielä yhdellä enintään neljän vuoden ajanjaksolla. Määräaikaa voidaan pidentää vain, jos tiesuunnitelma edelleen täyttää laissa säädetyt edellytykset.

Hyväksymismaksu ja sen määräytyminen

Tiesuunnitelman hyväksymisestä peritään hankkeen suuruuden mukaan maksuna 4000 euroa Keski-Suomen ELY-keskukselta.

Maksu määräytyy Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista annetun Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (1452/2019) mukaan.

Muutoksenhaku hyväksymismaksusta

Hyväksymispäätöksestä ELY-keskukselta perittävästä maksusta voi tehdä oikaisun Liikenne- ja viestintävirastolle kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n ja hallintolain (434/2003) 7 a luvun mukaisesti.

Lisätiedot

Tästä päätöksestä lisätietoja antaa Petteri Kukkola, puh 029 534 5000 tai sähköpostilla etunimi.sukunimi@traficom.fi tai kirjaamo@traficom.fi

Petteri Kukkola
Erityisasiantuntija

Fanny Larsen
Lakimies

<i>Liite</i>	Valitusosoitus
<i>Jakelu</i>	Toimenpiteitä varten Keski-Suomen ELY-keskus
<i>Tiedoksi</i>	Väylävirasto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** päätöksen tiedoksisaannista, tätä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun kuulutus ja kuulutettava asiakirja on julkaistu ELY -keskuksen internet-sivuilla. Valitusaika on siten kuulutuksen julkaisupäivä + 37 päivää.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa hallinto-oikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä ennen virka-ajan päättymistä. Myöhästynyt valitus ei tutkita.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka osoitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta sekä yhteystiedot (osoite ja puh.nro)
- päätös, johon haetaan muutosta
- ne kohdat, joihin haetaan muutosta
- muutokset, joita vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Allekirjoitus

Muutoksen hakijan tai valituksen laatijan (laillinen edustaja tai asiamies) on allekirjoitettava valitus. Sähköisesti lähetettyä valitusta ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös ja valitusosoitus
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi (kuulutus)
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- valtakirja, mikäli on käytetty asiamiestä. Jos asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiasiamies, valtakirjaa ei tarvita.

Valituksen toimittaminen perille

Valitus liitteineen on toimitettava hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa, viimeistään määräpäivänä klo 16.15 mennessä. Tämä koskee myös sähköpostitse tai sähköisessä asiointipalvelussa lähetettäviä asiakirjoja. Valitus ja muiden asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42200 (vaihe)

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa (ei viranomaisille) osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kustannukset

Hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.